

Powracająca przeszłość rektora

Autor tekstu: **Marek Wroński**

Uniwersytet Monash w Melbourne jest największą uczelnią w Australii i studiuje tam ponad 50 tys. studentów. Szkoła ma 10 filii (w tym kilka zagranicznych: w Malezji, Południowej Afryce, Włoszech i w Anglii) oraz roczny budżet w wysokości 710 mln dolarów. W ciągu ostatnich 5 lat liczba studentów co roku zwiększała się o 10 proc., a niebywały rozwój finansowy uniwersytet zawdzięczał rektorowi Robinsonowi, który objął tę funkcję w 1996 roku.

Derek Robinson był profesorem socjologii, specjalizującym się w badaniach nad alkoholizmem. Jako Anglik swoje pierwsze „naukowe ostrogi” zdobywał w latach 1971-80, pracując w Zakładzie Badań nad Uzależnieniem (Addiction Research Unit) w Londynie. Stamtąd przeniósł się do Uniwersytetu w Hull, gdzie w 1989 został rektorem (vice-chancellor). Praktycznie wtedy przestał publikować i poświęcił się pracy administracyjnej.

Istniejące w uniwersytetach brytyjskich oraz australijskich stanowisko vice-chancellor odpowiada pozycji polskiego rektora, bowiem chancellor, czyli kanclerz uczelni, ma stanowisko wyłącznie reprezentacyjne. Natomiast uczelnią z dnia na dzień kieruje vice-chancellor, który ma do pomocy kilku deputy-chancellors.

Na początku lat 90. prof. Robinson wyemigrował do Australii, gdzie zaproponowano mu kierowanie Uniwersytetem Południowej Walii. W 1996 „skaperował” go Monash University. To właśnie dzięki wysiłkom Robinsona prawie o 100 proc. wzrosła liczba studentów zagranicznych, bo wpadł on na pomysł, by utworzyć ośrodki zagraniczne. Powstawały one przy już działających, miejscowych, ale często słabych uniwersytetach. Monash inwestował w nowe budynki, „wypożyczał” część własnej kadry i dawał własny, solidny program nauczania wraz z australijskim dyplomem, który honorowany jest w USA i Wielkiej Brytanii. Mimo że studia te nie były tanie, chętnych nie brakowało i pomysł okazał się sukcesem finansowym.

Nic dziwnego, że po 5 latach pierwszej kadencji Rada Uniwersytecka podpisała z Robinsonem w 2001 umowę na następny okres. Z początkiem 2002 rektor zaczął się koncentrować na usprawnianiu i zmianach na głównym kampusie Uniwersytetu w Melbourne. Trzeba wspomnieć, że miał on opinię osoby ostrej, twardej, często nie przebierającej w słowach. Mało kto go lubił.

Już jego pierwsze zarządzenia, dotyczące zmniejszenia Wydziału Sztuk Pięknych o 55 etatów, przyniosły mu nowych, zajadłych wrogów. Kiedy w kwietniu 2002 jeden z popularnych profesorów, John Legge, publicznie skrytykował tę i inne oszczędnościowe decyzje rektora, Derek Robinson polecił usunąć go z dotychczas zajmowanego gabinetu i przydzielił inny - mały i obskurny. Z kolei ceniony dziekan Wydziału Nauk Przyrodniczych prof. Ron Davies podał się do dymisji w proteście przeciwko nakazanym oszczędnościom na wydziale, podjętym wbrew jego opinii.

Z początkiem czerwca uczelnia rozpoczęła kampanię informującą o nowej filii zagranicznej. Tym razem rektor w lipcu 2002 miał otworzyć z wielką pompą Monash University Center, działający we współpracy z londyńskim King's College.

Tymczasem 21 czerwca w popularnym tygodniku dla brytyjskich pracowników naukowych, „Times Higher Education Supplement”, ujawniono, że w roku 1979 Derek Robinson popełnił plagiat, przepisując bez podania źródła 4 strony, a w 1983 w innej pracy przepisał ponad 20 zdań. W obu wypadkach zapożyczenia zauważono i autor zmuszony był do wydrukowania publicznych przeprosin.

Rewelacje te z miejsca przedrukowała prasa australijska i w uniwersytecie zawrzało. Pojawiły się liczne głosy wzywające rektora do złożenia dymisji. W końcu czerwca głos zabrał kanclerz Jerry Ellis oświadczając, że wprawdzie przed zaangażowaniem się do pracy Robinson nie wspominał mu, iż w przeszłości miał „dwukrotny incydent plagiatowy”, to jednak Rada Uniwersytecka stwierdziła, że akty plagiatu miały miejsce przed 20 laty. W owym czasie wyjaśniono je, więc obecnie jednogłośnie udziela poparcia rektorowi Robinsonowi, który zresztą publicznie żałował swoich dwóch „niewybaczalnych zaniedbań” i utwierdził Radę, że inne jego prace są rzetelne.

Aczkolwiek Związek Studentów wyraził protest przeciwko takiemu łagodnemu potraktowaniu rektora, ten zgodnie z planem 9 lipca poleciał do Londynu, aby otworzyć nową

filię uczelni. W kilkanaście godzin po przylocie dostał telegram od kanclerza, wzywający go do natychmiastowego powrotu do Melbourne. Na miejscu okazało się, że dr William Webster z Wydziału Psychologii dokładnie sprawdził wydaną przez Robinsona w 1976 książkę *Od napicia się do alkoholizmu - komentarz socjologa*. Wykrył, że dzieło ma liczne zapożyczenia z wcześniejszej książki innego autora, wydanej w 1972 pod tytułem *Etiologia alkoholizmu*.

Tym razem zarówno kanclerz, jak i Rada Uniwersytecka uznały, że prof. Robinson wprowadził ich w błąd, publicznie informując, że reszta jego dorobku naukowego jest rzetelna. Po krótkiej „męskiej rozmowie” z kanclerzem 60-letni prof. Robinson podał się do dymisji. Po tygodniu prasa się dowiedziała, że pensja rektora, wynosząca 200 tys. dolarów rocznie, być może będzie mu płacona, zgodnie z kontraktem, do 2006 roku. Jednak zdaniem kanclerza, prof. Ellisa, rzetelność instytucjonalna i reputacja uczelni są ważniejsze niż pieniądze.

[Tekst ukazał się wcześniej w miesięczniku *Forum Akademickie*, nr 11/2002]

Marek Wroński

Doktor medycyny. Lekarz mieszkający w Nowym Jorku. Zajmuje się problemem oszustw naukowych w Polsce i na świecie. Autor będzie wdzięczny każdemu za informacje o konkretnych tego typu przypadkach w środowisku naukowym i akademickim (gwarantowana pełna dyskrecja).

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 21-03-2004)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3321) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3321>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora.

Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl